

rekursní soud návrh na exekuci podle §u 354 ex. ř. zamítl. Tvrzení navrhovatelovo, že strana povinná může být kdykoliv vypověděti, ale že nechce, nestačí, ježto z titulu exekučního jest patrno, že oné třetí osobě byl byt přenechán jako členu družstva, pročež platí tu vedlejší úmluvy, o jichž existenci se titul exekuční zmiňuje a na něž též povinná strana při svém výslechu podle §u 358 ex. ř. poukázala. Poukaz na rozhodnutí čís. 489 sb. n. s. jest nepřipadným, ježto šlo o případ zcela jiný, že totiž vymáhající věřitelka sama propůjčila část svého bytu třetí osobě a nemohla jej přímo žádati od ní zpět, a že strana povinná (sestra této třetí osoby) se za tohoto stavu věci zavázala, že byt onen v určité době vymáhající věřitelce odevzdá. Naopak jest poukázati na rozhodnutí čís. 3832 sb. n. s.

Čís. 5707.

Nárok na náhradu za upotřebení věci v cizí prospěch není podmíněn tím, že cizí majetek byl rozmnožen, stačí, že byl uchráněn škody, která by jej byla postihla. Ten, v jehož prospěch byla cizí věc spotřebována, musí nahraditi její hodnotu jen potud, pokud není větší, než jeho užitek. Ten, jehož věci bylo použito k uhasení požáru, jest oprávněn domáhati se náhrady na tom, kdo byl požárem postizen, bez ohledu na to, že tento byl pojištěn proti požáru a zda vlastník použité věci mohl jejímu spotřebení zabrániti.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1926, Rv II 553/25.)

Při hasení požáru transformační stanice žalované elektrárenské společnosti použili hasiči svémocně koncentrovaného solného roztoku, náležejícího žalující firmě, pročež se domáhala žalující na žalované zaplacení 30.000 Kč. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Právnem opustil žalobce sám již v řízení před prvním soudem právní důvod žaloby jako žaloby na náhradu škody, neboť není tu zavinění žalované strany na žalobcově škodě. Právnem také posuzovaly nižší soudy žalobu podle §u 1041 obč. zák. jako žalobu na náhradu za věc spotřebovanou ve prospěch žalované strany mimo případ jednatelství, neboť žalobce tvrdí, že bez jeho vědomí a svolení, ale také bez příkazu a vůle žalované strany bylo jeho koncentrovaného solného roztoku upotřebeno hasiči k hasení požáru vypuknuvšího v transformační stanici této strany. Jak již první soud správně vytknul, nevyžaduje upotřebení věci v cizí prospěch, by cizí majetek byl rozmnožen, dostačí, že byl uchráněn škody, která by jej byla jinak postihla. Jestliže použitím žalobcova koncentrovaného solného roztoku byl majetek žalované strany zachrá-

něn, byla strana obohacena na žalobcovu škodu a jest podle §u 1041 obč. zák. povinna nahraditi mu cenu spotřebovaného roztoku až do výše svého obohacení. Neprávem namítá žalovaná strana, že obohacena nemohla býti ona, nýbrž leda pojišťovna, u které byla pojištěna proti ohni. Požár vznikl v majetku žalované společnosti, škodu, jež byla podle žaloby odvrácena, byla by utrpěla ona na svém majetku. Nese-li podle §u 1311 obč. zák. nahodilou škodu ten, v jehož osobě nebo majetku se přihodila, musí se pokládati za to, že uhasením požáru v transformační stanici žalované společnosti byla ona uchráněna další škody, a může tedy nárok na náhradu věci spotřebované při hasení požáru směřovati jenom proti ní, bez ohledu na to, zda měla či neměla obligační nárok z pojišťovací smlouvy proti třetí osobě na náhradu pro případ, že by škoda nebyla bývala odvrácena. Nesrozumitelnou jest opětně zdůrazňovaná námitka, že členové hasičského sboru použili roztoku ku stříkání bez příkazu svého velitele, ba, jak tvrdí dovolání, bez jakékoliv opory ve spisech, proti jeho rozkazu. Tato okolnost mohla by míti význam pro posouzení zodpovědnosti velitele a jím zastupovaného hasičského sboru, ve sporu proti elektrárně jde však jenom o otázku, zda přineslo jí upotřebením roztoku prospěch. Když nižší soudy na základě výpovědí slyšených svědků skutkově zjistily, že tomu tak bylo, nemohly jinak, než uznati, že nárok na náhradu jest po právu. Dovolání napadá s hlediska dovolacího důvodu čís. 2 §u 503 c. ř. s. správnost právě uvedeného skutkového zjištění a stěžuje si, že nebyli vyslechnuti další, při požáru přítomní, jím vedení svědci a znalci o tom, že použití solného roztoku nemělo na obmezení požáru vlivu. Nehledíc k tomu, že odporuje v této příčině sám sobě, neboť přiznává na jiném místě dovolání sám aspoň minimální prospěch z hasení solným roztokem, vzešlý tím, že bylo zachráněno několik nadehtovaných sloupů, vytkl mu již odvolací soud správně, že důkazů, jichž provedení nyní pohřešuje, v řízení před prvním soudem vůbec nenabídl. Výtka tato není, jak dovolání tvrdí, v rozporu se spisy, žalovaná strana nabídla sice v odpovědi na žalobu a při jednání dne 12. února 1925 důkazy zmíněnými svědky a znalci, nikoliv však o tom, že stříkání roztokem nebylo jí na prospěch, nýbrž o okolnostech zcela jiných. Jmenovitě důkaz znalci byl nabídnut jenom o tom, že transformátor nesmí býti pro uvarování většího nebezpečí hasen vodou, nýbrž pískem, hlínou a pod. V této příčině uvedl správně odvolací soud, že užítku může býti dosaženo i nebezpečnou manipulací, jsou proto veškeré závěry, které dovolání činí z nebezpečnosti takového hasení, pro rozhodnutí sporu naprosto bez významu. Dostačily-li nižším soudům ku zcela všeobecnému zjištění, že použití solného roztoku při hasení přineslo žalované straně prospěch, výpovědi dvou při hasení ve vedoucím postavení činných svědků, nelze jim za tohoto stavu věci vytýkati, že jejich zjištění spočívá na neúplném řízení. Jiná jest ovšem otázka, zda toto posud jen zcela všeobecné zjištění dostačí i ke konečnému rozhodnutí sporu. Odvolací soud odmítl zjišťovati rozsah prospěchu, poněvadž prý není podmínkou náhradního nároku, by užitek byl v nějakém určitém poměru k utrpěné škodě. S tímto právním názorem nelze souhlasiti. Z doslovu § 1041 obč. zák., zaručujícího vlastníku věci

její vrácení nebo náhradu její hodnoty, upotřebí-li se jí k cizímu prospěchu, a to i tehdy, když prospěch sice vzešel, ale byl zase již zmařen, plyne, že spočívá na právní zásadě, by nikdo se neobohacoval cizí škodou, že však není jeho smyslem a účelem, by ten, v jehož prospěch byla cizí věc spotřebována, musil nahraditi její hodnotu i tehdy, kdyby byla větší, než jeho užitek. Tu by bylo cizí věci použito nikoliv v jeho prospěch, nýbrž k jeho škodě. Nebylo by tedy možno žalobci přisouditi náhradu v požadované výši, kdyby hodnota vystříkaného roztoku byla větší než prospěch žalované strany, tu bylo by možno ji přiznati jenom do výše jejího obohacení. V dalším řízení o výši požadované náhrady bude tudíž nutno zabývati se znova a podrobněji prospěchem, jenž vzešel žalované straně upotřebením solného roztoku při hasení a vyšetřiti jeho hodnotu v poměru k požadované náhradě. Při tom bude nutno vzíti na přetřes zvláště i hasivou účinnost, kterou žalobce přikládá koncentrovanému solnému roztoku, jakož i podíl, jež mělo jeho použití k hasení v rámci ostatní, několika hasičskými sbory vyvinuté činnosti, a provésti důkazy o tom nabídnuté, po případě nově nabízené. Okolnost však, že tyto otázky nebyly posud dostatečně probrány, nečiní posavadní řízení vadným a neúplným, a nemůže vésti ke zrušení rozsudků, neboť byly výslovně označeny jako mezitimné, a bylo jimi rozhodnuto jenom o právním důvodu nároku, nikoliv však o jeho výši. Při tom nezáleží na tom, zda první soud, vydávaje mezitimný rozsudek, si byl vědom obmezeného jeho dosahu, ani na tom, bylo-li vůbec účelno v tomto případě, kde důvod a výše nároku těsně spolu splývají, rozhodnouti o důvodu nároku odděleně. Dovolání uplatňuje ještě, že žalobce nemá nároků na náhradu, poněvadž si škodu zavinil sám tím, že roztok nezamknul a jako takový ho nijak neoznačil. Ono tvrzení odporuje spisům, neboť není mezi stranami sporu o tom, že roztok byl v uzamčené ohradě, již teprve hasiči násilím otevřeli. Nelze také seznati, jakou povinnou bedlivost by byl žalobce porušil tím, že roztok ve své uzamčené budově, kam nikdo cizí neměl přístupu, nijak neoznačil. Ale i kdyby tomu tak bylo, jak dovolání soudí, nebyl ty tím vyvrácen právní důvod nároku, poněvadž není nárokem na náhradu škody, nýbrž nárokem na náhradu věci upotřebené v cizí prospěch mimo případ jednatelství, a pro posouzení tohoto nároku nemá významu, mohl-li vlastník upotřebením své věci zabrániti.

Čís. 5708.

Lhůta §u 33 zákona ze dne 13. ledna 1914, čís. 9 ř. zák. nebyla přerušena (stavěna) tím, že zaměstnanec podal stížnost do propuštění, k němuž došlo nikoliv proto, že plnil povinnosti §em 7 zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n. mu uložené, nýbrž že zaměstnavatele z vlastního popudu denuncoval. §em 7 zák. čís. 118/20 jest chráněn pouze zaměstnanec, jenž učinil oznámení dozorcímu úřadu na jeho vybidnutí.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1926, Rv II 726/25.)